

Sygn. akt II UK 315/18

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z wniosku B. M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o ekwiwalent pieniężny z tytułu prawa do deputatu węglowego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 23 czerwca 2020 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 27 czerwca 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) wyrokiem z dnia 27 czerwca 2018 r., na skutek apelacji ubezpieczonej B. M. , zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w B. z dnia 8 listopada 2017 r. w jego punkcie 2 oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. z dnia 21 lipca 2017 r. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego za okres od dnia 1 maja 2003 r. do dnia 31 lipca 2012 r. oraz zobowiązał organ rentowy do jego wypłaty wraz z ustawowymi odsetkami od poszczególnych kwot ekwiwalentu za okres od maja 2003 r. do lipca 2017 r. do dnia zapłaty, a także orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego ubezpieczonej, która nabyła prawo do emerytury z dniem 1 marca 2003 r., przysługuje prawo do deputatu węglowego w

formie ekwiwalentu pieniężnego z dniem nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz.U. Nr 84, poz. 948, dalej jako ustawa o komercjalizacji), tj. od dnia 1 marca 2003 r., a nie od dnia 1 sierpnia 2012 r., jak uznał Sąd Okręgowy. Wbrew stanowisku Sądu pierwszej instancji, nie ma normatywnej podstawy do zastosowania w sprawie art. 133 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 53, dalej jako ustawa emerytalna), uprawniającego do ograniczenia wypłaty deputatu do 3 lat wstecz w razie stwierdzonego błędu organu rentowego. Przepisy ustawy o komercjalizacji wyczerpująco normują podstawy do nabycia prawa i wypłaty deputatu węglowego, nie zawierając przepisu analogicznego do art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej czy też odesłania do tego przepisu. Zasadne jest więc żądanie ubezpieczonej wyrównania deputatu węglowego od dnia 1 maja 2003 r., ponieważ przepisy ustawy o komercjalizacji nie uzależniają jego wypłaty od wniosku strony, a jedynie od spełnienia wskazanych ustawowych warunków, których spełnienie przez ubezpieczoną na datę podjęcia wypłaty emerytury nie było sporne.

Organ rentowy zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną, wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy oraz o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W skardze kasacyjnej zarzucono naruszenie prawa materialnego - art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej, przez przyjęcie, że nie ma on zastosowania do wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy, o którym mowa w art. 74 ust. 1 ustawy o komercjalizacji.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na przesłance występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, sprowadzającego się do pytania, czy do wypłaty ekwiwalentu za deputat węglowy, o którym mowa w art. 74 ust. 1 ustawy o komercjalizacji, mają zastosowanie przepisy ustawy emerytalnej, w tym również art. 133 tej ustawy, czy też przepisy ustawy o komercjalizacji, z której wynika, że ekwiwalent przysługuje za cały okres prawa do emerytury?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398² § 2 pkt 2 k.p.c., skarga kasacyjna jest niedopuszczalna między innymi w sprawach o deputaty lub ich ekwiwalent. Przedmiotem sporu (a następnie zaskarżenia) w niniejszej sprawie była zasadność roszczenia ubezpieczonej o wypłatę ekwiwalentu pieniężnego za przysługujący jej deputat węglowy, do którego prawo nabyła na podstawie art. 74 powołanej przez organ rentowy w podstawie zaskarżenia ustawy o komercjalizacji. Tak też przedmiot sporu określiły Sądy obu instancji w komparycji swoich orzeczeń.

W ocenie Sądu Najwyższego określony w taki sposób przedmiot sporu bez wątplenia mieści się w pojęciu „sprawy o deputaty lub ich ekwiwalent”, użytym w art. 398² § 2 pkt 2 k.p.c., określającym przedmiotowo rodzaje spraw, w których skarga kasacyjna jest niedopuszczalna bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2007 r., I PK 280/06, LEX 948795). Tak też uznał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 6 lutego 2020 r., II UK 273/18 (niepubl.) wydanym w sprawie o tożsamym stanie faktycznym i prawnym.

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.